

AQU CATALUNYA

ORIENTACIONS PER A LA VERIFICACIÓ I MODIFICACIÓ DE MENCIONS DUALS A LES TITULACIONS UNIVERSITÀRIES

Aquest document desenvolupa els 'Estàndards i criteris per a l'avaluació de la qualitat de graus i màsters universitaris' per a la verificació i la implantació posterior de mencions duals. El seu objectiu és orientar els centres universitaris en el procés intern d'elaborar, revisar i modificar les propostes de mencions duals que incorporin a les memòries de verificació dels seus títols de grau i de màster universitari. Aquest document és la guia que utilitzen les comissions que han d'avaluar l'assoliment dels estàndards i criteris que han de complir les mencions duals.

ORIENTACIONS PER A LA VERIFICACIÓ I MODIFICACIÓ DE MENCIONS DUALS A LES TITULACIONS UNIVERSITÀRIES

Aquest document desenvolupa els 'Estàndards i criteris per a l'avaluació de la qualitat de graus i màsters universitaris' per a la verificació i la implantació posterior de mencions duals. El seu objectiu és orientar els centres universitaris en el procés intern d'elaborar, revisar i modificar les propostes de mencions duals que incorporin a les memòries de verificació dels seus títols de grau i de màster universitari. Aquest document és la guia que utilitzen les comissions que han d'avaluar l'assoliment dels estàndards i criteris que han de complir les mencions duals.

Barcelona, 2022

© Autor: Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, 2022
C. d'Enric Granados, 33
08007 Barcelona

Document aprovat per la Comissió d'Avaluació Institucional i de Programes el 18 de juliol de 2022.

Elaboració: Josep Manel Torres Solà

Primera edició: setembre de 2022

El contingut d'aquest document està subjecte a la llicència d'[Oferiment al Domini Públic \(CC0 1.0 Universal\)](#) de Creative Commons. Es permet copiar, modificar, distribuir l'obra i fer-ne comunicació pública, fins i tot amb finalitat comercial, sense demanar cap mena de permís.

CONTINGUT

INTRODUCCIÓ	7
MEMÒRIA DEL PLA D'ESTUDIS PER A LA VERIFICACIÓ I MODIFICACIÓ D'UNA MENCIÓ DUAL	8
Descripció, objectius formatius i justificació del títol	8
Resultats del procés de formació i d'aprenentatge	10
Admissió, reconeixement i mobilitat.....	11
Planificació dels ensenyaments.....	12
Personal acadèmic i de suport a la docència	15
Recursos per a l'aprenentatge: materials i infraestructurals, pràctiques i serveis	16
Calendari d'implantació.....	18
Sistema intern de garantia de la qualitat	18

INTRODUCCIÓ

Un sistema d'educació dual o en alternança combina aprenentatges en una empresa i formació en una escola professional o universitat. Es poden trobar moltes definicions i termes diferents per referir-se a aquesta modalitat d'educació que combina formació a la universitat i a l'empresa. Per exemple, el Centre Europeu per al Desenvolupament de la Formació Professional (Cedefop) el defineix com aquell ensenyament o formació que combina períodes lectius al centre educatiu amb d'altres de pràctiques en un centre de treball.¹ També es defineix com la integració d'aprenentatge teòric i pràctic, o com el procés d'unir l'aprenentatge formal i el treball productiu, o teoria i pràctica.² En el món anglosaxó probablement el terme més emprat és *work-integrated learning*.

És un procés de formació que inclou tres actors principals: l'estudiantat, les persones tutores a les entitats col·laboradores i el professorat del centre universitari.³

La formació en alternança⁴ a l'entitat col·laboradora i al centre pot tenir lloc a intervals setmanals, mensuals o anuals. En funció del país i de la seva legislació, les persones que hi participen poden tenir una relació contractual amb l'entitat col·laboradora i/o percebre una remuneració, com és el cas espanyol.

En aquest document es presenta la informació que ha d'aportar la universitat per poder implantar una menció dual en un títol de nova creació —verificació— o en un de ja existent —modificació. Aquesta informació i els criteris per avaluar-ne l'adequació a la formació en alternança s'agrupen en vuit dimensions, d'acord amb el que estableix la legislació vigent.

¹ Cedefop, [Terminology of the European Education and Training Policy](#), 2nd ed. (Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014).

² Lesley Cooper, Janice Orrell, Margaret Bowden, *Work Integrated Learning: A Guide to Effective Practice*. 1a ed. (New York: Routledge, 2010).

³ [CWIHE, European Network of Cooperative and Work Integrated Higher Education](#). [Consulta: 12 de maig de 2022].

⁴ En aquest document es fan servir indistintament els termes *formació en alternança* i *formació dual*.

MEMÒRIA DEL PLA D'ESTUDIS PER A LA VERIFICACIÓ I MODIFICACIÓ D'UNA MENCIÓ DUAL

Perquè les universitats puguin implantar mencions duals, cal que s'incorporin a les memòries dels plans d'estudis. Els processos per incorporar-les són la verificació, per a noves titulacions, i la modificació, per a programes formatius ja existents. La memòria per a la verificació d'un pla d'estudis corresponent a una titulació de grau o de màster universitari té una estructura definida pel Reial decret 822/2021, de 28 de setembre, pel qual s'estableix l'organització dels ensenyaments universitaris i del procediment d'assegurament de la seva qualitat.⁵

Tot seguit es detalla, per a cada dimensió de la memòria, el contingut que ha d'especificar la universitat i els estàndards i criteris de qualitat que són aplicables per a la seva avaluació. Aquests estàndards i criteris s'han adaptat, per a la formació en alternança, a partir dels que s'apliquen al conjunt de titulacions universitàries de grau i màster del sistema universitari de Catalunya (SUC).⁶

Descripció, objectius formatius i justificació del títol

Pel que fa a la menció dual, la universitat ha de proporcionar la informació següent:

- > Denominació
- > Nombre de crèdits ECTS totals
- > Places ofertes
- > Justificació de l'interès acadèmic, científic, professional i social
- > Objectius formatius

La menció ha de complir amb els estàndards següents (adaptats dels *Estàndards i criteris per a l'avaluació de la qualitat de graus i màsters universitaris*):

- > **La denominació i els objectius formatius de la menció són coherents amb els de la titulació, es corresponen amb el seu contingut i la seva disciplina, i són coherents amb el nivell corresponent en el MCQES⁷ (E2a).**
- > **La denominació respecta la normativa vigent i no dona lloc a errors sobre els seus efectes acadèmics, ni a confusions sobre el seu contingut i efecte professional (E2b).**

⁵ Ministerio de Universidades, [Real Decreto 822/2021](#), de 28 de septiembre, por el que se establece la organización de las enseñanzas universitarias y del procedimiento de aseguramiento de su calidad. Boletín Oficial del Estado (233), 119537-119578, 19 de noviembre de 2021. BOE-A-2021-15781

⁶ Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, [Estàndards i criteris per a l'avaluació de la qualitat de graus i màsters universitaris](#). Barcelona: AQU Catalunya, 2022.

⁷ Gemma Rauret, Sebastián Rodríguez, Nick Harris, Bruno Curvale, Lluís Jofre, Miquel Mirambell, Marta Nel-lo, i Josep Manel Torres. [Marc català de qualificacions per a l'educació superior](#). Barcelona: AQU Catalunya, 2019.

- > **La menció dual s'ha dissenyat prenent en consideració l'opinió dels grups d'interès, està justificada acadèmicament i professionalment i és homologable internacionalment⁸ (E2c).**

Denominació i configuració

La denominació de la menció dual de la titulació ha de ser coherent amb el seu pla d'estudis, l'àmbit de coneixement, els resultats d'aprenentatge pretesos i, si és el cas, amb l'àmbit professional corresponent.

Pel que fa als crèdits ECTS de la menció dual, el percentatge de crèdits que es desenvolupin a l'entitat col·laboradora (empresa, organització, institució o Administració), respecte del total de crèdits de la titulació, haurà d'estar comprès entre:

- > El 20% i el 40% als títols de grau.
- > El 25% i el 50% als títols de màster universitari.

Dins d'aquests percentatges han de figurar obligatòriament els treballs de fi de grau (TFG) i de fi de màster (TFM).

La titulació ha d'especificar les places que oferirà en la menció dual. Aquestes places s'han d'incloure en el total de places que ofereix la titulació i, per tant, han d'estar autoritzades per la Generalitat de Catalunya. En tot cas, el nombre total de places ofertes anualment comprèn la suma de les modalitats d'impartició, totes les vies d'accés possibles —inclosos els trasllats d'expedient i les places assignades a l'estudiantat estranger—, l'oferta de dobles titulacions de grau o màster, la de graus amb itinerari acadèmic obert, etc. S'avaluarà que els recursos de professorat, tutors i tutores, i recursos materials i infraestructures indicats al llarg de la memòria permetin desenvolupar la formació en alternança amb prou garanties.

Justificació

La titulació ha de justificar l'interès, la pertinència i els beneficis que presenta la formació en alternança que es proposa per a l'adquisició dels resultats d'aprenentatge de l'estudiant i per a la seva formació global. Quan la formació dual està dirigida només a una part de l'estudiantat de la titulació, la universitat ha de justificar adequadament que el conjunt de l'estudiantat del títol adquirirà resultats d'aprenentatge equivalents.

S'ha d'explicar el grau de participació de les entitats col·laboradores en la impartició del títol i la seva implicació en l'assoliment dels resultats d'aprenentatge de l'estudiantat. S'ha de demostrar que les entitats col·laboradores no seran simplement unes receptores d'estudiantat en pràctiques. En aquest sentit, s'ha d'explicar de manera general la tipologia d'activitats formatives que es podran desenvolupar a l'entitat col·laboradora per assegurar l'adquisició dels resultats d'aprenentatge previstos. La concreció d'aquestes activitats dependrà de la tipologia d'empresa,

⁸ Segueix les directrius de l'EEES i és comparable a les pràctiques internacionals quant a la formació en alternança.

institució o organisme en què es desenvolupi el període de formació en alternança i, per tant, només es podran concretar en detall per a cada estudiant en el moment d'acordar el pla de treball.

Si per alguna raó, en alguna entitat col·laboradora, l'estudiantat no completa les activitats previstes, s'ha de preveure la forma alternativa perquè assoleixi els resultats d'aprenentatge previstos. Per tant, les entitats col·laboradores han de prendre un rol actiu en la formació de l'estudiantat i en la seva avaluació.

La justificació inclourà un apartat especial per als TFG/TFM, en què s'indiqui com s'implica l'entitat col·laboradora en la tutorització de l'estudiantat durant l'elaboració dels treballs finals esmentats i en la seva avaluació.

Objectius formatius i perfil de graduació

Els objectius formatius s'han d'escriure en funció de la intenció docent, i descriuen allò que el professorat pretén cobrir en la seva matèria/assignatura o allò que la titulació pretén impartir per a la formació de l'estudiantat. Si la titulació preveu mencions o especialitats, cal especificar-ne els objectius formatius. També els corresponents a la menció dual, si escau.

Els objectius formatius de la formació en alternança han d'estar ben definits i ser coherents amb la disciplina de la titulació i amb el seu àmbit professional. S'avaluarà que hi hagi coherència entre els objectius formatius i el perfil de graduació, i també entre aquests i els resultats d'aprenentatge que es proposin a la memòria. El perfil de graduació haurà de considerar també la formació en alternança.

Es recomana tenir en compte el document *El perfil de les titulacions: objectius de formació, perfil de graduació i resultats d'aprenentatge*⁹ a l'hora de redactar els objectius formatius i el perfil de graduació de la titulació.

Resultats del procés de formació i d'aprenentatge

Els resultats d'aprenentatge són declaracions del que s'espera que l'estudiant conegui, entengui i/o pugui demostrar al final d'un període d'aprenentatge. Normalment, es defineixen en termes d'una combinació de coneixements, habilitats i destreses, actituds i comprensió que una persona assolirà com a resultat de la seva participació reeixida en un conjunt particular d'experiències d'educació superior.¹⁰

Els resultats d'aprenentatge de la menció dual s'han de presentar agrupats en coneixements, habilitats i competències, que es defineixen de la manera següent:

⁹ Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, *El perfil de les titulacions: objectius de formació, perfil de graduació i resultats d'aprenentatge* (Barcelona: AQU Catalunya, 2022).

¹⁰ Stephen Adam, «An Introduction to Learning Outcomes», *EUA Bologna Handbook: Making Bologna Work* (Berlin: Raabe, 2006), pàg. 24.

Orientacions per a la verificació i modificació de mencions duals a les titulacions universitàries

- > Coneixement: resultat de l'assimilació d'informació gràcies a l'aprenentatge. El coneixement és el conjunt de fets, principis, teories i pràctiques relacionats amb un camp de treball o d'estudi.
- > Habilitat: capacitat d'aplicar coneixements i utilitzar-los per completar tasques i resoldre problemes.
- > Competència: capacitat demostrada per fer servir els coneixements i les habilitats —també les habilitats personals, socials i/o metodològiques— en situacions de treball o d'estudi i en el desenvolupament professional i personal.

Els resultats d'aprenentatge propis de la formació en alternança han de tenir en compte també els objectius formatius del programa i els coneixements, les habilitats i les competències del conjunt del programa formatiu.

La menció ha de complir amb l'estàndard següent:

- > **Els resultats d'aprenentatge es corresponen amb els que estableix el MCQES per al nivell educatiu de la titulació (E2d).**

S'avaluarà que, en la seva formulació, els resultats d'aprenentatge compleixin amb un seguit de criteris. Han de ser específics, avaluables, assolibles, rellevants, limitats en el temps, inclusius i públics. Han de preveure un disseny de l'aprenentatge universal, que ofereixi a tot l'estudiantat la mateixa oportunitat per tenir èxit. En aquest sentit, es recomana tenir present les indicacions del document *El perfil de les titulacions: objectius de formació, perfil de graduació i resultats d'aprenentatge*.⁹

Independentment de l'àmbit, el programa formatiu ha de poder demostrar que tot l'estudiantat finalitzarà els estudis amb una adquisició similar de resultats d'aprenentatge.

Admissió, reconeixement i mobilitat

La titulació ha d'informar de la normativa, el procediment i els criteris que aplicarà en la selecció de l'estudiantat que vulgui optar per la formació en alternança. La normativa i/o el procediment inclourà el vincle que s'establirà entre l'estudiant i l'entitat col·laboradora. En tots els casos, l'activitat laboral que desenvolupa l'estudiant que participa en la formació en alternança ha de ser retribuïda per mitjà del corresponent contracte regulat a la legislació vigent.¹¹

Si és el cas, el programa formatiu també haurà d'informar de la normativa i el procediment de reconeixement de crèdits a partir d'experiències professionals o laborals prèvies.

Cal garantir que totes les persones matriculades en el títol desenvoluparan les activitats previstes en el pla d'estudis, bé en una entitat col·laboradora, bé al centre docent.

¹¹ Contracte de formació en alternança, que tindrà per objecte compatibilitzar l'activitat laboral retribuïda amb els processos formatius corresponents en l'àmbit, entre d'altres, dels estudis universitaris, tal com ho desenvolupa l'article 11.2 del [Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'estatut dels treballadors](#).

La menció dual ha de complir amb els estàndards següents:

- > **Els processos implantats per a l'accés i l'admissió de l'estudiantat assegurin l'equitat, la fiabilitat i la no-discriminació per raons de naixement, raça, sexe, orientació sexual, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social (E3a).**
- > **Els criteris i els requisits per a l'admissió són clars i públics (E3b).**
- > **El conjunt de l'estudiantat admès té el perfil d'ingrés adequat per assolir els resultats d'aprenentatge i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes (E3c).**
- > **La titulació disposa d'una normativa pertinent de reconeixement dels aprenentatges previs de l'estudiantat i la seva aplicació és adequada (E3e).**

S'avaluarà que els criteris i els procediments d'admissió estiguin dissenyats per garantir que l'estudiantat admès pugui assolir els resultats d'aprenentatge corresponents al període formatiu en alternança. A més, han de garantir la igualtat d'oportunitats, la no-discriminació i l'accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.

En el cas que la titulació disposi de criteris específics per al reconeixement de crèdits a partir d'experiències professionals o laborals prèvies, s'avaluarà que es descriguin de manera clara, respectin la normativa i siguin coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos a la titulació. Aquest reconeixement ha de ser adequat i pertinent per a la formació en alternança i estar d'acord amb el pla d'estudis de la titulació. Les normatives, els procediments i els criteris han d'estar alineats amb el que estableix el Conveni de Reconeixement de Lisboa.¹²

Planificació dels ensenyaments

Estructura bàsica de la menció dual

La universitat ha d'especificar l'estructura curricular de la menció. En concret, s'ha d'aportar la informació següent per a cada matèria/assignatura que s'integra en la menció dual:

- > Denominació
- > Nombre de crèdits ECTS
- > Tipologia (obligatòria, optativa, pràctica externa o TFG/TFM)
- > Període d'impartició (any/semestre/trimestre i curs acadèmic)
- > Modalitat d'impartició
- > Resultats d'aprenentatge

La concreció del disseny curricular de la menció esdevé un compromís que la universitat pren envers la societat, mitjançant el qual es posa en marxa una oferta docent de qualitat que permet l'assoliment dels objectius formatius i els resultats d'aprenentatge assenyalats.

¹² Council of Europe, [*Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region*](#), 165 ETS § (1999).

Es recomana estructurar la menció dual en matèries, igual que el conjunt del pla d'estudis. Alternativament, en cas necessari, el pla d'estudis es pot estructurar directament en assignatures.

Pel que fa a la seva estructura, la menció ha de complir amb els estàndards següents:

- > **El disseny curricular de la menció és coherent amb la seva disciplina o disciplines, amb els objectius formatius i els resultats d'aprenentatge, i respecta la normativa vigent (E2e).**
- > **Els resultats d'aprenentatge es corresponen amb els que estableix el MCQES per al nivell educatiu de la titulació (E2d).**
- > **El desplegament de la titulació és coherent i adequat pel que fa a la temporalitat, càrrega docent, coordinació i supervisió (E2f).**
- > **La metodologia i les activitats docents s'alineen satisfactòriament amb els resultats d'aprenentatge (E5a).**
- > **El procés d'ensenyament-aprenentatge respecta i atén la diversitat de l'estudiantat i les seves necessitats, de manera que permet trajectòries d'aprenentatge flexibles, fomenta la seva autonomia i promou el respecte mutu en la relació entre professorat i estudiantat (E5b).**
- > **El programa formatiu disposa de procediments adequats per a l'avaluació dels resultats d'aprenentatge de l'estudiantat que participa en la menció dual (E3f).**
- > **Els sistemes i els criteris d'avaluació són variats, promouen la participació de l'estudiantat i són pertinents per certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge (E5c).**
- > **El programa formatiu disposa d'un procediment per comprovar que el perfil de graduació de l'estudiantat es correspon amb el previst (E3g).**

El contingut de la menció dual, la durada i el nivell s'han d'ajustar a la disciplina de la titulació i al seu àmbit professional o laboral. Han de ser homologables internacionalment i mantenir plena coherència amb els objectius formatius i el perfil d'aprenentatge de la titulació. Per això, cal que els resultats d'aprenentatge formulats a la dimensió 2 (Resultats del procés de formació i d'aprenentatge) es concretin en el programa formatiu de la menció i es detallin clarament en les matèries/assignatures.

Els crèdits assignats a les matèries i la seqüència temporal establerta han de permetre a l'estudiant adquirir els resultats d'aprenentatge previstos. És important que els resultats d'aprenentatge associats a cada matèria estiguin prou diferenciats i no es produeixin solapaments. La càrrega de treball prevista ha de ser raonable, realista i adequada. El disseny curricular de la menció ha de fomentar l'autonomia de l'estudiant.

Activitats formatives, metodologies docents i sistemes d'avaluació

L'assoliment i la certificació dels resultats previstos reflectits en el perfil d'aprenentatge de la titulació depenen en bona mesura de les activitats formatives, les metodologies docents i els sistemes d'avaluació que es proposin. Un disseny acurat d'aquests elements ha de promoure un procés d'ensenyament-aprenentatge centrat en l'estudiant. La universitat ha de descriure les principals metodologies i activitats formatives i els principals sistemes i criteris d'avaluació que es

faran servir en la formació en alternança, que es concretaran posteriorment en el pla d'activitats de l'estudiant.

La menció dual ha de complir amb els estàndards següents:

- > **La metodologia i les activitats docents s'alineen satisfactòriament amb els resultats d'aprenentatge (E5a).**
- > **El procés d'ensenyament-aprenentatge respecta i atén la diversitat de l'estudiantat i les seves necessitats, de manera que permet trajectòries d'aprenentatge flexibles, fomenta la seva autonomia i promou el respecte mutu en la relació entre professorat, persones tutores i estudiantat (E5b).**
- > **El programa formatiu disposa de procediments adequats per a l'avaluació dels resultats d'aprenentatge de l'estudiantat que participa en la menció dual (E3f).**
- > **Els sistemes i els criteris d'avaluació són variats, promouen la participació de l'estudiantat i són pertinents per certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge (E5c).**
- > **Els TFG/TFM i el període de formació en alternança se supervisen i s'avaluen amb criteris pertinents i adequats (E5d).**
- > **El programa formatiu disposa d'un procediment per comprovar que el perfil de graduació de l'estudiantat es correspon amb el previst (E3g).**

Un cop establerts els resultats d'aprenentatge, cal determinar quines activitats professionals permetran a l'estudiant assolir-los. En gran part, la concreció última d'aquestes activitats dependrà de la tipologia d'empresa, institució o organisme en què es desenvolupi el període de formació en alternança, i correspondran a les que s'incloguin en el pla de treball. No obstant això, i per aquesta raó, cal disposar d'un ventall ampli de possibles activitats formatives que permetin l'adquisició dels resultats previstos. Aquesta identificació general serà clau a l'hora de verificar les titulacions amb mencions duals.

El conjunt de tasques o activitats que desenvoluparà l'estudiant constitueix el seu pla o contracte d'aprenentatge, que s'ha d'establir prèviament a l'inici del període formatiu. Un pla d'aprenentatge es desenvolupa generalment en col·laboració entre l'estudiant, la persona tutora de la universitat (professorat universitari) i la persona tutora a l'entitat col·laboradora, i ha de tenir en compte les característiques pròpies del lloc de treball. La supervisió del pla correspon a la persona tutora de la universitat, que n'ha de determinar la pertinència per assolir els resultats d'aprenentatge.

Els elements que haurien de constituir els plans d'aprenentatge són, entre d'altres, els següents:

- > Els resultats d'aprenentatge a assolir (específics, mesurables, assolibles, rellevants i limitats en el temps).
- > La llista de tasques específiques o activitats que s'utilitzaran per aconseguir els resultats d'aprenentatge.
- > Els mètodes i els criteris per a l'avaluació.
- > Els terminis per a l'avaluació i el seguiment de l'assoliment dels resultats.
- > Altres aspectes rellevants que considerin tant la universitat com l'empresa, institució o organisme.

De la mateixa manera que els resultats d'aprenentatge han d'estar lligats tant als objectius de la titulació com a les característiques professionals de la disciplina, també la seva avaluació hi ha d'estar lligada. És a dir, hi ha d'haver coherència interna entre els objectius formatius, els resultats d'aprenentatge, les activitats formatives i l'avaluació dels resultats. En el procés d'avaluació, hi participaran els tres agents implicats.

Per tal d'assegurar l'alineació de l'avaluació amb els resultats d'aprenentatge previstos, és fonamental que les persones tutores i l'estudiant discuteixin i acordin les activitats formatives en l'entorn professional.

La creació d'una estratègia d'avaluació és tan important com l'articulació dels resultats d'aprenentatge, i s'han de desenvolupar paral·lelament durant el disseny de la formació dual i les activitats que durà a terme l'estudiantat.

Els mètodes d'avaluació dels resultats d'aprenentatge són múltiples i diversos, i una bona part es poden aplicar a l'avaluació de l'aprenentatge en l'experiència laboral estructurada. Evidentment, un sol mètode no permetrà l'avaluació de tots els resultats d'aprenentatge; caldrà, doncs, fer servir múltiples mètodes d'avaluació per poder comprovar-ne l'assoliment. En aquesta comprovació serà fonamental l'establiment de criteris d'avaluació clars, que siguin coneguts per l'estudiantat.

Personal acadèmic i de suport a la docència

La universitat ha d'indicar el perfil del professorat i de les persones tutores a l'entitat col·laboradora que participaran en la formació en alternança. Pel que fa al professorat, s'ha d'informar dels aspectes següents:

- > Àmbit o àrea de coneixement
- > Categoria
- > Doctorat
- > Acreditació
- > Matèries d'impartició
- > Crèdits d'impartició
- > Mèrits docents, de recerca i professionals especialment relacionats amb la formació en alternança

Pel que fa al professorat assignat a la menció dual, el programa de formació ha de complir amb els estàndards següents:

- > **Les credencials acadèmiques del professorat són adequades per desenvolupar la docència de la menció dual (E4a).**
- > **El professorat té l'acreditació necessària establerta per la normativa (E4b).**
- > **El personal docent assignat és suficient per afrontar el desplegament de la menció dual (E4c).**

- > **Els tutors i tutores a les entitats col·laboradores són suficients, estan qualificats per desenvolupar les seves tasques i tenen oportunitats formatives.**¹³

El professorat que participa en la menció dual ha de tenir uns mèrits docents i de recerca reconeguts. La idoneïtat del professorat s'ha de valorar en relació amb els seus coneixements, capacitats docents, qualificacions i, si escau, experiència professional o laboral en l'àmbit de la titulació. Cal que el seu perfil sigui coherent amb la naturalesa, la disciplina, el nivell educatiu i l'àmbit professional o laboral de la titulació.

La participació de professorat no permanent o extern a la universitat pot ser rellevant en titulacions amb objectius i perfil de graduació de caràcter professionalitzador, i especialment en aquelles que incorporen la menció dual. En aquest cas, s'avaluarà que el professorat amb categoria d'associat o equivalent tingui una experiència professional o laboral reconeguda en l'àmbit de la titulació.

En el cas dels màsters universitaris, s'avaluarà que el professorat disposi de mèrits de recerca rellevants, i que les seves activitats investigadores es desenvolupin en els àmbits concrets de les matèries de la titulació.

En tot cas, el professorat assignat a la menció dual ha de ser suficient per al seu desenvolupament adequat. S'avaluarà que la dedicació prevista sigui suficient per cobrir les tasques acadèmiques principals.

En el cas del personal de suport a la docència que participarà en la menció dual —tutors i tutores de les entitats col·laboradores—, cal indicar-ne les funcions i el perfil bàsic (titulació acadèmica, experiència professional, categoria, etc.). Aquest personal de suport ha de ser suficient i idoni per a la impartició i la supervisió de les activitats formatives que durà a terme l'estudiantat que participa en la formació en alternança. Els tutors i tutores de les entitats col·laboradores han de rebre formació prèvia sobre el model de formació en alternança i sobre qualsevol altre aspecte encaminat a la millora de la seva tasca docent.

Finalment, en el cas que no es disposi de tots els recursos humans necessaris en el moment de presentar la proposta, la memòria que acompanya la sol·licitud ha d'incloure un pla d'incorporació de nou professorat i personal tutor necessari per a la implantació de la menció dual.

Recursos per a l'aprenentatge: materials i infraestructurals, pràctiques i serveis

La universitat ha de presentar la informació sobre els principals recursos materials per a l'aprenentatge —infraestructures pròpies i externes al centre i a la universitat—, sobre els serveis de suport a l'estudiantat i sobre la gestió de la formació en alternança.

¹³ Estàndard específic per a la formació en alternança que no està inclòs al document d'[Estàndards i criteris per a l'avaluació de la qualitat de graus i màsters universitaris](#).

Pel que fa als recursos per a l'aprenentatge corresponents a la menció dual, el programa de formació ha de complir amb els estàndards següents:

- > **La titulació disposa o té al seu abast serveis d'orientació i recursos adequats i eficaços per a l'aprenentatge de l'estudiantat (E6).**
- > **Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la formació en alternança de la menció dual (E6a).**
- > **Les infraestructures docents i de suport a l'aprenentatge disponibles donen resposta adequada a les necessitats d'aprenentatge de l'estudiantat (E6b).**

Recursos propis de la universitat

La universitat ha d'incloure els recursos materials, les instal·lacions i els serveis i recursos de suport a l'aprenentatge necessaris per a un desenvolupament correcte de la formació en alternança. En concret, s'han d'especificar:

- > Espais docents (aules, espais de treball en grup, laboratoris, estabularis, etc.)
- > Serveis bibliotecaris
- > Equipament científic, tècnic, humanístic o artístic
- > Equipament tecnològic de suport a la docència (campus virtual, infraestructura informàtica, accés a la xarxa, etc.)
- > Serveis i recursos de suport a l'estudiant

Les instal·lacions i la resta d'infraestructures educatives disponibles per part de la titulació han de ser suficients respecte del nombre d'estudiants, i també pertinents per desenvolupar les activitats formatives pròpies de la menció dual.

Els serveis i recursos de suport a l'aprenentatge han de ser coherents amb la disciplina i, sobretot, adients per a la formació en alternança.

Finalment, amb caràcter general, cal que les instal·lacions i els serveis estiguin adaptats a les característiques i les necessitats de l'estudiantat i la seva diversitat, especialment del que presenta discapacitat, i que s'hi asseguri un accés paritari.

En el cas que en el moment de presentar la proposta no es disposi de tots els recursos materials necessaris per a l'aprenentatge, la memòria ha d'incloure informació precisa sobre les seves característiques i sobre els mecanismes mitjançant els quals s'obtindran a temps per a la implantació de la menció dual.

Entitats col·laboradores

S'ha d'adjuntar la relació d'empreses, institucions i organismes que participen en la formació en alternança. S'ha de justificar de quina manera la universitat garanteix que aquestes entitats acrediten les condicions suficients per desenvolupar les activitats previstes que permetin l'assoliment dels resultats d'aprenentatge.

S'ha de crear una comissió especial de seguiment de la formació en alternança, que haurà d'estar formada per representants de la universitat i de les entitats col·laboradores. Aquesta comissió haurà de fer un seguiment de la qualitat del procés d'ensenyament-aprenentatge i, en especial, dur a terme una anàlisi de l'assoliment dels resultats d'aprenentatge i, si cal, proposar millores. La universitat ha d'aportar la normativa o el reglament de funcionament d'aquesta comissió, i les actes i els informes derivats de la seva activitat han d'estar disponibles en el moment de l'acreditació de la titulació o de l'acreditació institucional del centre.

La universitat ha de presentar els convenis marc de col·laboració educativa que signi amb les entitats col·laboradores, d'acord amb el que estableixen el Reial decret 822/2011 i la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.¹⁴ En aquests convenis s'ha de concretar el projecte formatiu i s'han d'indicar les obligacions de les parts que els subscriuen, els mecanismes de tutoria i supervisió, els sistemes d'avaluació, els detalls del contracte laboral per a la formació en alternança de l'estudiant,¹¹ i la resta de condicions que es considerin necessàries per a la realització correcta del projecte formatiu. Cada estudiant ha de tenir un tutor o tutora designat entre el professorat de la titulació i un tutor o tutora designat per l'entitat, empresa, organització, institució o Administració. Totes dues persones tutores han de supervisar conjuntament el desenvolupament del projecte formatiu en alternança, sempre sota el lideratge del tutor o tutora de la universitat. La universitat ha de garantir l'adequació de les condicions de realització de les activitats emmarcades en el contracte i que vehiculen el desenvolupament formatiu a l'entitat col·laboradora.

Calendari d'implantació

La universitat ha de presentar el calendari d'implantació de la titulació, en què s'inclouran els detalls corresponents a la menció dual. Si la menció dual s'incorpora amb posterioritat a la verificació del títol, en la modificació s'indicarà el calendari detallat d'implantació d'aquesta menció.

Sistema intern de garantia de la qualitat

La titulació ha d'incorporar a la memòria de verificació el seu sistema intern de garantia de la qualitat.

¹⁴ Jefatura del Estado, «[Ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público](#)», Boletín Oficial del Estado, 89411-89530 (2016). BOE-A-2015-10566

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

Setembre de 2022 · AQU-42-2022-CA

AQU CATALUNYA

Web: www.aqu.cat · Twitter: [@aqucatalunya](https://twitter.com/aqucatalunya)